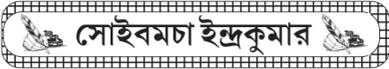

নেসনেলিজম, পেত্ৰিওটিজম অমসূং মীয়াম

ঐগী খুংইশিংদা মৱক মৱক মমি তাৰা, ঐনা ভোয়না হায়জৰা ৰা অমনি ‘ঐগী ইমালোনসিনা মপূং ফানা ফোঙদোকপা ঙমদৰা ইংলিসকী ৱাহে খৱা লৈ’। ইংলিস লোমা ফোঙদোকপা ঙমদৰা ঐগী লোনগী ৱাহে কয়া অমসূ লৈ। লোন অনীসি চাংদন্মৱৰগী ৰা নন্তে। ঙসি ঐনা ইগে খঞ্জৱুৱিৰা হীৱমসিনা দিমান্দ তৌৱকপদই নীংশিংলকপনি।

ইমা লৈপাক হায়বসি ইংৱাৰ্জি’দ ‘মাদৱ লেদন্’ হায়। চিন্‌ননীঃঙই লৈতে। হায়নে – মমা লৈপাক নুংশিদৰা মী লৈতে। মমা লৈপাক নুংশিৰা, মৰৈৰাকীদমক খনৰা মী, অদুবু কৌই ‘পেত্ৰিওট’। মৰৈৰাক নুংশিবগী ৱাখল চেনবদুবু কৌই ‘পেত্ৰিওটিজম’। অদুগা, মৰৈৰাক নীংবদা হেনাজিৰৰা কাঙব্দুবুৱা ‘চোভিনিষ্ট’ নংত্ৰগা ‘জিসোইষ্ট’। ঐনা হৌজিক চমন্মৱিৰবসি ‘মণিপুৱগী ঙমঠে (লমঠে) কায়ৰা যাৱোই’ হায়না লাউৱি-খোংলিবশিংসি মৰৈৰাক নীংৰা (পেত্ৰিওট) কৌগদ্ৰা? নংত্ৰগা, মমা লৈপাক ‘ভাৱত’ (ইন্দিয়া) গী মায়োক্তা লান-হৌৰা, মণিপুৱ মমাবুনা কা হেমা নুংশিৰা (জিসোইষ্ট) কৌগদ্ৰা? হায়ৰা ৱাখল অসিদনি। ‘কন্ট্ৰি’ হায়ৰা ৱাহৈসিগা ‘ষ্টেট’ হায়ৰা ৱাহৈসিগা, অনীসিগী খেঘৰা ইৰোল’সিনা কৱম ফেঙদোক্লেনি! ‘কন্ট্ৰি’ হায়বসি হেমা ফজনা মশক তৱ্ৰৰা ‘নেসন-ষ্টেট’ হায়ৰা ৱাহে অমসূ শীজিৱৈ। খন্নিবনি ঐ- ‘ঈৱৈপাক’ হায়বসিনা ‘কন্ট্ৰি’ গী ৱাহন ওইৱগা ‘ইৱমদম’ হায়বসিনা ‘ষ্টেট’ হায়বসিগী মশক ৱাহে ওইগদ্ৰা? পেত্ৰিওটিজম’গা নেসনেলিজম’গা কৱিদা খেঘৰবেগ/কৱিদা শাভভগে? দিঞ্জনৱিগী ৱাহহুৱেক য়েংদনা, মীওইবগী পুৱাৱী (ইতিহাস)তা ৱাহৈশিংসি কদায়না কৱম শীজিন্ননখিবেগ হায়বদু য়েংলগা খঙননৰা হোংব’নৰা হেমা চুমগনি খন্নি। ইৱৈপাক/ইৱমদম নুংশিৰা (পেত্ৰিওটিজম) হায়বসি, মুৱা খঞ্গ্লুৱৰা, লমদমদুৱী লৈপাক-লেহাও অদু ওইৱমৰে, লমদমদুৱা হৌমিন-কামীৱৱকপা লৈমিৱৱকপা ইৱৈৰপাকচাশিং নুংশিবগী ৱাখলনা মাঙওইনৰা/নেসনেলিজম হায়ৱগনা ইশাগী ইৱম-মচা (ইৱৈৰাকচা) নভনা অতোপ্লা মীশিংবু ত্ৰুঙ্কচৰা ৱাখলনা মাঙওইনৰা। নেসনেলিজম হায়বসি, মশাগী মজাতি (নেসন) অদুনা অতৈ নেসন পুম্মমন্ত্ৰগী হেনৰা, পুমখোয় খোয়বনি হায়ৰা ৱাখলদুৱগী পোৱুৱকই। নেসনেলিজমদগী পেত্ৰিওটিজম পোৱুৱকপৱা, পেত্ৰিওটিজমনা নেসনেলিজম পোকহলুৱকপৱা? অনী অসি ইয়েং য়েংশিৱৈ, অহুৱা অমা থিফম খঙদে। হায়দোক্লেদা ৱাকয় তাৱগদ্ৰা খঙদে, লমদমসিদা, মচি খৱদা পংঙাঙ ঙাঙনৰা ৱা অমগা লৈ। মদুদি – কুকি নেসনেলিজম, নাগা নেসনেলিজম’কা হায়নৰা চিৰ্মিনোলোজি অমা। হৌজিক্‌তি, কাঙলুপ খৱনা ‘মীতৈ নেসনেলিজম’ হায়ৰা ৱাহে অমসূ শীজিমৰা হৌৱক্ৰা। নেসনেলিজম হায়ৰা মীগী ৱাহে অসিগী ৱাৱু অদু থিৱুৱবদি – ৱাহায়শিং অসি মিনিংলেস ওইৰা, ৱাহহুৱেক লৈতৰা ‘এসপিৱেসন’ অমনি শোয়দনমক্কী হায়ৱক্ৰনি – সোসল সাইটিষ্ট অমনিদি। অদুগা, যেস! মণিপুৱী নেসনেলিজম হায়ৱৰবা! ৱাহায় শাগিগী অতোপ্লা ‘মিনিং’ (ৱাহহুৱেক) অমা থিৰা য়াই। নেসনেলিজম হায়ৰা কসেণ্ট অসি শাগৎপা তাৱৰা, নেসন অদুগী ‘কলচৱ’ কাউথোকপা য়াদৰা ৱাফম অমনি। মাগি কলচৱ অদুনা পুম্মমন্ত্ৰগী হৌৱ হায়ৰা ৱাখল অসিগী, নেসনেলিজম শাগৎপগী মৰু ওইৰা য়ুম্ফমনি। অদুবু, ইন্দিয়াঙৱা ‘মামদৰা কলচৱ ময়াম অমনা পুনশিল্পৰা লৈপাক (কন্ট্ৰি)’ অমদদি কলচৱনা নেসনেলিজম শাগৎপা ঙমদে। মৱম অসিনা, ‘ইন্দিয়ন নেসনেলিজম’ শক্তাকপদা লুৰা

মণিপুৱনা ইন্দিয়াদা তিল্লাৰা মতুংদা ওইৱহা লৈঙাক -৫৭

মে ৪, ২০০৯:- মমাঙ থাগী ২২দা পাঙথোকখিৰা ইৱৱ মণিপুৱ পলিগামেণ্টৱি কৰ্কাটিট্‌এসিগী মীখল মতুংদা মণিপুৱ পিপলস পাৰ্টি (এম পি পি) গী অত্ৰো এ সীগী এম এল এ থৌনাওজম শ্যামকুমাৱবু কোংগ্ৰেসকো মীখল অদুদা লৌতুনখি হায়ৰা মৱালদা প্ৰাইমাৱি মেঘৱশিঙুগী তাম্ব্ৰেকখিৰা অদুবু য়ানিন্দৰা ফেঙদোক্‌না মহাকপু শৌগৎপশিংনা লুচিংৰা অহুমগী ইফিজিং মৈ থাশ্ৰে।

এম পি পিগী থৌওং অদু এম এল এ অসিবু পোলিটিকল এসাসিনেসন তৌবনি অমদি অত্ৰো এ সীগী মীয়াবু লামা লমজিংবনি হায়দুনা এম পি পিগী প্ৰসিদেণ্ট ডা. এল চন্দ্ৰমনি, লেজিসলেচৱ ৱিংগী লুচিংৰা এম এল এ, ও জয় অমসূ মীৱেপ ওইখিৰা থৌনাওজম চাউৰাগী ইফিজিং য়াৱ্ৰেম নোংপোক নিংথৌ পাল্‌হেইবী লম্পাত্তা মৈ থাখি। মসিগী মমাঙদা মফম অদুমত্তদা জে এ সী এগেনেট দি দিফফেসন ওফ দি পিপল ওফ অত্ৰো এসেমব্লি কন্সটিটিউশিনা শীদুনা এ সী অসিগী মীয়ামগী ওইৰা অপুনৰা মীফম অমসু পাঙথোকখি। মীফম অদুদা মী পি আই অমসূং এম পি পিনা হন্দক্কী ইলেক্‌ন অদুদা অত্ৰো এ সীদা মাস ৱিগিং চখখি হায়ৱিৱদুগী মতংদা থা অসি ১৬ ফাওবগী মনুংদা লাঞ্জে হায়না এসেম্বলেক্‌ৱদি পাৰ্টি অনী অত্ৰো এ সীদা বোইকোন্ট তৌবৰা লেপুথি। লোয়ননা এম পি পিনা শ্যামকুমাৱবু পাৰ্টিদগী তাম্ব্ৰেকখিৰা ফীৱেপ অদুবুসু হন্দোৱুৰা দাবী তৌৱি। *মে ৪:* ঙৱাঃ নুদিদাঃ সাইকুলদা নোংমৈ কাপ্লগী থৌদোক্তা মহহৈৱায় অমা শিথিবদুগা মৱী লৈননা জে এ সী শেধগা লোয়ননা অশিৰা হকচাং লৌদনা খোচ্‌ৎ ঙঙশিনৰা হৌশ্ৰে। মীহাং অসিবু য়ানিংদৰা ফেঙদোক্‌না সদৱ হীলসতা ঙসি অহিঃ নোয়াইদগী পূং ৪৮গী বন্দ কৌশ্ৰে। পুলিসনদি ঙৱাংগী মীশি মীনাগী থৌদোক অদু খুংলায় পায়ৰা কা হেনৰা তৌৰা মীওইশিং থেংনবদগী থোকখিবনি হায়না ফেঙদোকখি। ঙসি অযুক সাইকুল বাজাৱদা জে এ সীনা শীদুনা অটৌৰা মীচিন অমা পাঙথোকখি। মীচিন অদুদা সাইকুলগী এম এল এ দৌখোমাং খোংসাই, দি আই জি সুসিলকুমাৱ, ৪শুৰা আই আৱ ৱিগী হুন্দোসু যাওখি। মীচিন অদুদা ‘জে এ সী এগেস দি কিলিং ওফ মিঃ লালসাংলেন মাংতে’ গী মায়কৈদগী মখোয়না তাল্লিৰা দিমান্দশিং লাউথোকখি।

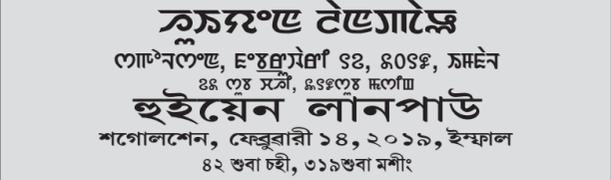
দিমান্দশিং অদুদি–কুকি কষ্টমৱি লোগী মতুং ইমা নেগোসিএসন তৌৰা, মীহাং অসিদা চেমৰা আই আৱ বি পাৰ্‌সনেলশিং খুদ্‌ক্তা খবক্তগী টৰ্মিনেট তৌৰা, সাইকুলদৰী আই আৱ বি লৌখোকখিৰা, আই আৱ বিনা সাইকুল বাজাৱগী অকোয়বদা লৈৰা য়ুম, দুকানশিং থুগায়ৰা অমদি অশোক অপন নংহনখিৰা মীওইশিংদা কম্পেসেসন পীৰা অমসূ লৈখিদ্ৰৰা মহহৈৱায়গী ইনুংদা ওইনা লুপা লাখ ১০ এক্ৰ গ্ৰেসিয়া পীৰা হায়বশিং অসিনি। কসোম খুল্লেনগী এস দি ও ডা. থিংনাম কিসন অমসূং মহাক্কী ষ্টাফ অনী হাংখিৰগী মতংদা চখিৰা থিজনবগী থবক কোঁটা খঙহুঙ্কৰুৱা ঙ্ৰাহাটি হৌজিক্‌তি অদু ইন্ফ্‌লগী দিৱিজন বেধ অমনা হৌখিৰা এপ্ৰিল অমদা পীখিৰা হুকুমগী মতুংইমা উত্থুল দিষ্ট্ৰিক্কী এস পিনা থিজনবগী ষ্টেটস ৱিপোৰ্ট পীখংলকশ্ৰে। সী বি আইনা চখখিৰা থিজন হুমজিনবগী ৱিপোৰ্টিভ পীখংলক্ৰি।

উত্থুল দিষ্ট্ৰিক্কী এস পিনা পীখংলকপা থিজনবগী ৱাৱোল্লা অসুৱা পল্লি মদুদি কসোম খুল্লেনগী এস দি ও অমসূং মহাক্কী মখা থাৰা ষ্টাফ অনী মাঙখিৰগী পাউ ফংৰগা থিজনবগীদমক সু মোটে ওইনা উত্থুল পুলিস ষ্টেসন্দা এফ আই কেস ৱেজিষ্টৱি তৌখি। থিজনবগী এক একুজ ওইৰা মীওই মঙা ফাগৎখি অমসূং কেস অসিদা চেমৰা গাভী অনীসু ফাগৎখি।

একুজ ওইৰা মীওই নিপাল ফাবগী মনুংদা মৱিদি জুদিসিয়েল কষ্টদিদা ৱিমাদ তৌশ্ৰে। মখা তাৰদা এস দি ও/কে কে এনদা গাভী অদুবু ফংশ্ৰে। লোয়ননা পুমা পি দিল্লিয়/শাক্‌ি ২৮ একজৱানি তৌশ্ৰে। মখোয়গী ষ্টেটমেণ্টশিংসি সী আৱ পি সীগী সেক্সন ১৬৯ গী মখাদা ৱেকোৰ্‌দ তৌশ্ৰে। শাক্‌শিংশিনা পীৰা জৰানদগী থৌদোক অসিদা এম এস সী এম (আই-এম) গী কাদৱশিং চেঁৱে হায়ৰা খঙলে হায়ৱি। ক্ৰাইম অসিদা মৰু ওইনা নেনিৱবশিং ফানৰা তেঙান তেঙানৰা মফমশিংদা ৱোয়দশিং চখ্‌দুনা কেস অসিগী আই ওনা কয়া হোংনখি। মৱাল লৈৰবা মীচম অহুম এম এস সী এন (আই-এম) না ফাখিৰা অমদি তমখীনা হাংখিৰগী মখা তাৱকপদা লো এনফোৰ্‌সি এজেসিশিংগী মায়কৈদা থবক তৌৰা ঙখিৰদা অমত্ৰা লৈতে হায়ৱি।

কসোম খুল্লেনগী এস দি ও ডা. থিংনাম কিসন অমসূং মখা থাৰা ষ্টাফ অনী ফাখিৰা অমসূং হাংখিৰদা মৱী লৈনৰা হৌজিক লৈৰিৰা কেস অসিদা দেপুটি কমিষ্ট্ৰাৱ, উত্থুল পঙ্কজ কুমাৱ পাল চেঁৱে হায়বগী প্ৰাইমা ফোৰ্‌স ইভিডেন্সতি হৌজিক্কী থিজনবগী থাক অসিদদি ইষ্টাৱিস তৌদি। কসোম খুল্লেনগী এস দি ও অমসূং মহাক্কী ষ্টাফ অনী ফাখিৰগা মৱী লৈনৰা ফোৰ্মেল ওইনা কমপ্ৰে্‌ ট তৌৱকপা লেখিদে। অমৰোমদা সী বি আইনা চখখিৰা থিজন হুমজিনবগী ৱিপোৰ্টিভ ঙসি পীখংলকখিদ্ৰে। সী বি আইনা চেয়লে অহুমগী মতম পীনৰা হায়জৱকপদগী কোঁটনা অয়াৰা পীশ্ৰে হায়ৱি। য়ুনিয়ন হোম সেক্ৰেটাৰি মধুৱক গুণ্ডনা ষ্টেট অসিগী হৌজিক ওইখিৰা লো এন্‌ ওৱৰ্‌গী কীভম মণিপুৱগী চাফ সেক্ৰেটাৰি, এডিনসনেল চাফ সেক্ৰেটাৰি অমসূং দি জি পি য়াওনা ঙসিসু ৱিভিয়ু তৌশ্ৰে। লোক্তাজ হন্দক্তা মণিপুৱ পুলিসকা খুংশম্‌ৱৱা ৫৭ শুৰা মডিণ্টেন দিবিজমা চখখিৰা ওপৱেসন্দা য়ু জিশিং হাংলগা খুংলায়শিং ফাগৎপা অমসূং কেস্প কয়া থুগায়খিৰগী ৱাফম ঙসিগী মীফমদা গৰ্ভনমেন্টনা থমাখিৰগা লোয়ননা য়ু জি ময়াম অমা সেকুৱিটাৰি ফোৰ্‌সনা হাংখিৰা অমসূং ফাগৎপনচিৰংগী ৱিপোৰ্ট থমখি হায়ৱি। চাওখং থৌৱাংগী থবক্তা অকায়ৰা পীৰতা নভনা মীয়ামমণী নম-হাদুনা য়ু জিশিংনা শেল খায়গৎপা থিৰবা, এমপ্ৰোইশিংগী তলৰ মশা মশাগী বেধকি একাউন্টতা চঙহনখনি।

মে ও : লালহৌলুপশিংনা হীদাক লাংথক য়োনৰা ষ্টোৱশিংদগী পূৰা থাংৰা ঙ্গ্লেইদৰা শেনফম দিমান্দ তৌৰীগন্‌-লৌবিগন্‌ হায়জৰা ওইনা মণিপুৱ কেমিণ্ট এন্‌ ড্ৰাগিট এসোসিএসনগী মেঘৱশিংনা ঙসি ইন্ফ্‌লগী কৈশামপাং জৰুসন্দা ৱাকং মীফম ফমশ্ৰে। নীংশিংৰা য়াবদি,

মীয়ামগী খোঙজং

খোঙজং শৌগৎপা খৱগী মতৌ ফিভম অমদা লা্ক্ৰি

*দেমোফ্ৰেসি*চৎপা লৈবাক অমা ওইৱিৰা ইন্দিয়া অমদি মালেমগী তোঙান তোঙানৰা লৈবাক কয়াদা মতাং মতমগী মতুং ইমা লাৰুপা ইসুশিং থেংননবগীদমক মীয়ান্না খোঙজং কয়া চংশিমৱি হায়বসি পুম্মক্ৰা খংনৰৰা ৱাফল্‌নি। লৈবাক অসিগী কোনং ওইৱিৰা দিল্লি য়াওনা তোঙান তোঙানৰা ষ্টেট কয়াদসু মীয়ান্না খোঙজং অদুমক চখনৱি। মণিপুৱদসু লৈঙাক্কী ওইৰা থৌৱা থৌশিলদা পেন্দৰা, য়ানিংদবদগী অমদি তোঙান তোঙানৰা ইসু কয়াগী মতাংদা ওপোজিসন্দা লৈৱিৰা পোলিটিকেল পাৰ্টিশিং, সিভিল সোসাইটি ওৰ্গনাইজেসশিং, মহহৈৱায় লূপশিং, মেঁৱা পাইবী লূপশিং য়াওনা সেক্সন কয়াদা লৈৱিৰা মীয়ান্না খোঙজং চংশিমৱি। লৈবাক ৱাথোক ওইৱকপা ইসু কয়া লাৰুপা মতমদদি মীয়াম হুপ্পা খোঙজং চংশিল্লকই। অখং-অহৈ কয়া য়াওৰা মীয়ামগী মীফম পাঙথোক্ৰৰা মতুংদা লৈৱিৰা ইসু অদু কুপ্পা খমৱগা কৱৱা মওন্দা খোঙজং চংশিনগদগে হায়ৰগী পোৱম-পোমীৎসু য়াংথোকই। মীয়ামগী অপাৰ্‌ষা মতুং ইমা তোঙান তোঙানৰা সিভিল সোসাইটি ওৰ্গনাইজেনশিংগী অপুনৰা বোদি মেত্ৰেৰা মতুংদা অমত্ৰা ওইনা খোঙজং চখনি। খোঙজং অদুবু লমজিংলিৰা অপুনবগী বোদি অদুনা লৌৱকপা ফিৱেপকি মতুং ইমা খোঙজংসু পুৱা চংশিনমীৱৱি। ঙসিদগী চহী ১০ ৱোমগী মমাংদদি ষ্টেট অসিদা মীয়াম হুপ্পা শৱুক্‌ য়াদুনা চখখিৰা খোঙজংশিংদা ৱাখল্লোন থেংনবগী মমি তাৱমদে। অদুবু হৌখিৰা চহী খৱা অসিদদি খোঙজং চংশিনবগী মওং মতৌদা থেংনৰা কয়া লাৰুপা অমদি খোঙজং শৌগৎলিবশিংগী মওং মতৌদসু অহোংৰা কয়া লাৰুপগী মমি তাৱক্ৰি। জোইন্ট কন্মিটি ওন ইমৱ লাইন পাৰ্মিট সিষ্টেম (জে সী আই এল পি এস) কী লিচিং মখাদা লমদমশিগী য়েলহৌমীশিং কৱনবগীদমক মণিপুৱদা ইনৱ লাইন পাৰ্মিট সিষ্টেম চহ্নহনগদবনি হায়ৰা খোঙজং অহানৰা ওইনা চংশিল্লকখিৰা মতমদদি য়ান্না মওং মৱিল তানা খোঙজং চখখি। হন্দকসু সিটিজনশিপ (এমেন্দমেণ্ট) ৱিল ২০১৬ ৱিথ্‌দেৱো তৌগদবনি হায়ৰা দিমান্দ তৌৱদুনা মণিপুৱ পিপল’স এগেনেট সী এ বি ২০১৬ (নেনপেক) অমসূং পিপল’স এল্লাইস মণিপুৱ (পাম) গী লিচিং মখাদা মীয়ান্না তোঙান তোঙানৰা মখল কয়াগী খোঙজং কয়া মায় পাৱুৱা চখখি। মতাং অসিদা পঞ্জনিংবদি মায়পাৱুৱা চখখিৰা খোঙজং অসিবু শৌগৎলিবশিংগী মৱক্তা ৱাখল তামীৱহৌদৰা য়াওৰা মানৰা থৌওং কয়া য়াওখি।

মেমপেক নত্ৰগা পামনা চংশিনগদৰা খোঙজংগী মওং মতৌ লাওথোৱকপা মতমদা ঈ পাউগা মৱী লৈননা থবক তৌৱিবশিং, অনা লাইয়েংগা মৱী লৈনবশিং, ফায়ৱ সাৰ্ভিস, লাইনীং-লাইশোনগা মৱী লৈনবশিংগী ওইনদি অপনৰা পীদনৰা ৱাফম ময়েক শেংনা পনখি। অদুমকসু খোঙজং শৌগৎপশিংগী মৱক্তা খৱদা পিউগা মৱী লৈনৰা থবক তৌৱিবশিং, অনা লাইয়েংগা মৱী লৈনবশিং, লাইনীং-লাইশোনগী থবক থৌৱমশিংগা মৱী লৈননা চখোক চংশিন তৌৱিবশিংদা তাৰদা নুংঙাইতৰা ৱাহৈ-ৱাতা নত্ৰগা অপনৰা পীবগী থৌওং থৌদা কয়া চখখিৰগী পেন্দৰা ৱাফমশিং ফেঙদোক্‌ৱৱকপা কয়া লৈৱি। মসিগীসু মথক্তা খোঙজং অসিবু লমজিংলিৰা অপুনৰা বোদি অসিগী থৌগায় পুৱিবশিংদা ফাওবদা খোঙজং শৌগৎপশিংনা অপনৰা পিবগী ৱাফম কয়া লৈৱিবনি। খোঙজং শৌগৎপশিংগী মৱক্তা খৱনা অপনৰা পীবগী থৌওং অসি হন্দক্কী অসিনা অহানৰা নত্তে। হৌখিৰা চহী খৱা অসিদা তোঙান তোঙানৰা ইসু কয়াগা মৱী লৈননা চংশিনখিৰা খোঙজংশিন্দু অসিঙ্‌ষা মতৌ অসি অদুমক থেংনশ্ৰবনি। ওইৱক্ৰিৰা ফিভমশিং অসি য়েংলগা মতুং তাৱকপদদি খোঙজং শৌগৎপশিংগী মৱক্তগী অপনৰা পিবগী মওং মতৌ অসি মখা তানা থোকহফনবগীদমক পুম্মক্ৰা কুপ্পা খম্বহৌবগী মতম ওইৱক্ৰে। মদু নত্ৰবদি মতুং তাৱকপা খোঙজংশিংদা কনাঙ্‌ষা খৱনা মাগী মাগী অনীংৰা অপাৰ্‌ষী মতুং ইমা অপনৰা পীবগী থৌওং লেণ্ডনা চখৱক্ৰবদি চংশিল্লিৰা খোঙজং অদু মায়থিহমবগী মচাক অমা শোয়দনা ওইৱক্ৰেই হায়নীংঙই লৈতে। খোঙজং চংশিমবগীদমক লমজিংলিবশিংনসু খোঙজং শৌগৎলক্কদৌৱিবশিংগা মাংজৌননা ৱাখল তামিৱবগী খুদোংচাৰা হামা লৌহমীঃই। খোঙজং শৌগৎপনি হায়জৰা খৱনা পিৱক্কীৰা অপনবশিং অসি য়েংলকপা পুম্মক্ৰা কৱি মৱমগী খোঙজং চংশিল্লিবনা অমদি মতৌ কৱৱা খোঙজং অদু চখগদবনো হায়বসি ময়েক শেংনা খংমিৱৰা মথৌ তাৱক্ৰি। অমৰোমদা মীয়ান্না খোঙজং চংশিনৰা য়াৰা অকৰুৰা মফম অমা লেত্ৰি। অদুমকসু মীয়ামগী খোঙজং দেমোফ্ৰেটিক ওইনা চংশিনৰা য়াৰা অকৰুৰা মফম অমা লৈঙাক্ৰা থধীয়ু হায়না ৱাকৎপদি লৈশ্ৰবনি। লৈবাক অসিগী কোনুং দেল্লি য়াওনা অতোপ্লা ষ্টেট খৱদদি মাগী মাগী ষ্টেট লৈঙাক্ৰা দেমোফ্ৰেটিক ওইৰা খোঙজং মীয়ান্না চখনবগী অকৰুৰা মফম পিদুনা থয়ৱি। ষ্টেট অসিদদি অসিঙ্‌ষা মফমসু লৈতবনা মীয়ান্না অয়ান্না মতমদা লম্বী শোৱোক্তা থোৱক্ৰুগা খোঙজং চখনৱি। লৈবাক ৱাথোক ওইৰা ইসু নভৰা অতোপ্লা ইসু মচা-মচাগীসু লম্বীদা থোৱক্ৰুগা খোঙজং চংশিল্লকপনা মীয়ামদা খঙহৌদনা অপনৰা কয়া থোকহল্লি। পুম্মক অসিগী য়েংলগা খোঙজং চংশিল্লকপা মতমদা শৌগৎলিৰা খৱনা খোঙজং অদুবু মায় পাৱু নৰা মপুং ফানা ৱাখল খহুংহিংই অমদি মীচম-মীয়ামদা অপনৰা থোকহল্লিংদে।

••• এদিটৱদা থাৱকপা চিটি •••

ইয়োগী পোখোক য়োকখংনবগীদমক ঐখোয়না

লমদমসিদা পুথোকপা ফিৱোল শীজিমসি

ইকায়থুম্‌জৱিৰা এদিটৱ,

লমদমসিগী ফিশা লোনশাগী লম্দা থবক তৌৱিৰা মীওইশিংনা পুথোকচিৰবা ইয়োগে ফি অমদি লমদমসিগী ফিৱোলশিং য়োকখশি হায়ৱবদি ঐখোয়না শীজিন্নবগী হেনবী থল্লা চঙই। মপান্দদী পুশিল্লকপা ফিৱোল খক্তদা শেৎপ-ইনবগী হৈনবীনা মাঙওইননা চংলবদি লমদমসিগী পোখোক য়োকখৎসি হায়না লাউৱবসু ৱাহহুৱেক লৈৱোই। মণিপুৱগী তোঙান তোঙানৰা মফম কয়াদা ইয়োগে ফি মখল কয়া পুথোক্ৰি। ইয়োগে ফি অসি তোঙান তোঙানৰা মৱম কয়াদা অদুমক শীজিৰবা য়াই। লমদমসিদা লৈৱিৰা লৈঙাক্কী ওফিসশিংদা পদাৱ ওইনা শীজিৰবা, টেবল ফিদা ওইনা শীজিৰবা কয়াসি ইয়োগে ফিদগী শেল্পগা য়ান্না লুৰা-নানৰা মাওন্দা অদুমক শীজিৰবা য়াগনি।

ইয়োগে ফিশিং অসি নুপা ওইবশিংনসু ফুৱিৎ নংত্ৰগা য়ুমদা লৈবদা শীজিৰবা য়াৰা মওন্দা তুৱগা পুথোকপা অদুমক য়াই। ইয়োগে ফি শীজিন্নবগী চাং অসি হেনগৎলক্ৰবদি ফিশা লোনশা তৌৱিবশিংদসু য়ান্না চাউনা কাৱগনি। লমদমসিগী পোখোক শীজিন্নজবগী চাউথোকচৰা অদুবু লৈগনি। মসিনা মপান লমদা চংখিগদৰা শেনফমদগী কলাহৌদুনা লমদমসিদা কাৰৰা ওইহৌবতা নভনা ফিৱোল শাজিৱিবশিংগী ইনকম লাৰুপগী চাংসু হেনগৎলক্ৰনি।

ৱাখল্লোন অসি ঐখোয় খুদিংমক্তা লৈৱবদি লমদমসিগী পোখোক শীজিন্নবগী চাংসি ৱাংলক্ৰনি। নুপী ওইবীশিংনা অকে অমৌগী মতমদা শীজিৰবা ফজৱৰা তাঙলৰা ফি মখল কয়া অমসু লৈৱিবনি। মসিদা নভনা তোঙান তোঙানৰা নাটকী ওইৰা থৌৱমশিংগা মৱী লৈননা শীজিৰবা ফি মখল কয়া অমসু লৈ। চাং অমসূং তম অনীমক্তা লৈৱিৰা তোঙান তোঙানৰা ফুৰুপশিংগী ওইৰা মশাগী নাটকা মৱী লৈনৰা ফি মখল কয়াসু পুথোক্ৰৱি। অসিঙ্‌ষা য়েলহৌউদগী লৈৱক্ৰৰা ফিশা লোনশাগী পোখোকশিং অসি য়োকৎপা চঙই।

ফিজংৎ লৈতে হায়বসিসু নাটকা মৱী লৈনৰা য়ান্না মৰু ওইৰা মশক অমসু ওইৱিবনি। নাট য়োকখৎপা মতমদা লমদমসিগী ফিজংৎ লৈতেঃশিং য়েলহৌউদগী লৈজৱক্ৰৰা ফিৱোল মখল কয়া অসি ঙাকপগী তঙাইহন্দবসু লৈ। লমদমসিদা নিংথৌ পাল্লিঙৈ মতমদগী হৌনা তোঙান তোঙানৰা মৱমশিংদা শীজিৰবা ফি মখল কয়া অমা লৈৱি। খুাংদা শাৰা ফিগী ফজৰা মশক অমসু তোপ তোপা লৈৱিবনি। হৌজিক্কী মতমদা খুাংনা ফি শাবগী চাঃ অসি খৱমঙে হহুৱকপঙম তৌৱি। মফম খৱদদি খুাংদা ফি শাবগী চংনবী অসি য়ান্না নিংথিনা অদুমক চখ্‌দুনা লৈৱি।

ফুৰুপ কয়াগী ওইৰা নাটকী থৌৱমশিংদা শীজিৰবা অমদি খুদাল ওইনা পীৰদা শীজিৰবা ফি মখল কয়াসু লৈ। মমল য়ান্ৰেৰা লমদমসিগী ফিশা লোনশাগী পোখোকশিং অসি ঐখোয়না য়োকখৎপদা অমত্ৰা ওইনা থৌদাং লৌমিৱৰা চঙই। লমদমসিগী ফিশা লোনশাগী পোখোকশিং শীজিৱবগী হৈনবী থল্লসি।

অলোমগী – লাইশ্ৰম তোহ্মা

পাউচে অসিদা ফোঙজৱিৰা ৱাৱেংশি অসিগী ৱাখল, মীংয়েং অইৰা মশা মশাগীনি। পাউচে অসিগী ৱাখল্লোন অমসূং মীংয়েংগা থৌছিদ্ৰগা মৱী লৈনদে।

‘নেসন’ অমনি। মচেৎ মচেৎ কায়না মপুম অমা শাগৎখিৰা কুইদ্ৰিৰা, মচেৎ অদু মপুমদুৱা অমত্ৰা ওইনা তিনশিনখিৰা ঙমদবৰগী অৱাৰা তাক্‌ক অদু ঙসি ফাওৰা লোহিৱি। ‘ইন্দিয়া ইজ এ গ্ৰেট নেসন’ হায়ৰা ৱাহায় অসি ঐখোয়গী ৱাখলদা তাহৌৰা, ৱাখলনা শাগৎপা ইতিহাসকী ৱাৱী কয়াদুনা হায়হনবনি, সাইকোলোজিকেল ফেনোমেনন অমনি। নেসনেলিজম হায়বসি, অখঙ অহৈশিংগী মত মতুং ইমা, মওং অনী লৈ – অমনা মচোয় মচোয় তাৱবশিং পুনশিমৰা; অতোপ্লা অমনা অতৈদগী অথোয়বনি হায়নবৰা। ইন্দিয়ন নেসনেলিজম’দি অকোনবগী মওংসিদা ‘মমাঙউঙগী (গাষ্ট) হিষ্টৱিকল ৱেকোৰ্‌দ, ইনাক খুল্লৰা লিটৱেৱি – কলচৱেল ভেল্যু’শিংদা য়ুম্ফম ওইদুনা শাগৎপনি। ইন্দিয়াখক্তগী নভনা মীওইৰা খুৰাই শ্লেমুকপা অমদি মাগী মাগী জিওগ্ৰাফিকেল বাউন্দ্‌ৱি শ্লেমুকপগী মোটিভেসনেল ফোৰ্‌স অদু নেসনেলিজমনা ওইৱকই।

ঙসি, মণিপুৱ য়াওন নোৰ্থ ইষ্ট ইন্দিয়াগী ষ্টেটশিংগী মীয়ামদা, সিটিজনশিপ এমেন্দমেণ্ট বিলগী ৱাহৌদা ফাওৱিৰা সেন্টিমেণ্ট, ইমোসান অসি কৱৱা মখলগী ইসুনো? পেত্ৰিওটিজম? নংত্ৰগা, নেসনেলিজম? ইন্দিয়ন সিটিজেন মশক হেমা নীংখিনা তৱ্ৰৰা অনৌৰা লো অমা শেঘৰা মখোয়না অসি য়ৌনা সেন্টিমেণ্টেল ওইনা ইমোসানেল্লি ৱিএণ্ট তৌৱিৰা কৱিগিনো? লাংত্ৰুনা খল্লকই। ‘চুমগেৱা, লানগেৱা, ঐগী ইৱৈৰাক্ৰা মৱোইৱে’ হায়ৰা ৱাখল অদু ইন্দিয়নশিংগী মৱক্তা চপ মায়না ফাওদ্ৰিৰা কৱিগিনো? অৱাঃ নোংপোক্কী ইন্দিয়নশিংনা, ইন্দিয়াদা তিল্লে হৱাউৱনগা, ঙসি ‘ইচি দয়াদগী তোঙন তাজৱগে’ হায়ৱক্ৰিৰা কৱিগিনো থিজনবগী মহত্তা, মখোয়বু ‘এন্টি ইন্দিয়ন’ নি হেত্তা হায়বীবদি হৌনত্ৰা? বৃটেন’দা লৈৰা অমেৱিকানশিংনা বৃটিশ গৰ্ভণমেন্টকী মায়োক্তা লান হৌৱকৰদা অমেৱিকানশিংগী মীচঙ্‌দা লেপখিৰা ইংলিস মচা ‘থোমাস মাইনে’ – মশাগী মৰৈৰাক মৱমদন্বনমখাক